

Morten Dalby Jensen  
Østerbygårdvej 2  
6682 Hovborg

# Miljøgodkendelse

Kvægbrug  
Vorbassevej 4, 6682 Hovborg



Miljøgodkendelsen er meddelt i henhold til § 16a stk. 1 i "Husdyrbrugloven".





### **Læsevejledning:**

Denne afgørelse er opdelt i 3 dele.

- **Del 1 Afgørelse og vilkår**  
består af godkendelsen og de vilkår, der gælder for ejendommen.
- **Del 2 Miljøteknisk redegørelse**  
består af den miljøtekniske beskrivelse, som ligger til grund for sagsbehandling samt vurderinger, der resulterer i de stillede vilkår.
- **Del 3 Lovformalia**  
består af oplysninger om ejendommen, grundlaget for afgørelsen, høring, offentliggørelse, udnyttelse og ophør samt en bilagsoversigt.

## 1 Afgørelse og vilkår

Del 1 består af afgørelsen og de vilkår, der gælder for ejendommen.

Vejen Kommune har i henhold til Husdyrbrugloven vurderet projektets mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne.

Kommunen har på grundlag af ansøgningen og den miljøtekniske redegørelse foretaget en vurdering af de forskellige påvirkninger fra husdyrbrugets anlæg. Vurderingen ligger til grund for de vilkår, der er angivet i del 1.

Vejen Kommune har den 20. januar 2023 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Vorbassevej 4, 6682 Hovborg omhandlende følgende:

- Etablering af 2 gyllebeholdere med en overflade på hver på ca. 1.029 m<sup>2</sup> (4.000 m<sup>3</sup>).
- Etablering af stald til goldkøer på ca. 2.200 m<sup>2</sup>, med et produktionsareal på 1.780 m<sup>2</sup>.
- Etablering af stald til kalve på ca. 2.280 m<sup>2</sup>, med et produktionsareal på 1.400 m<sup>2</sup>.
- Etablering af stald til ungdyr på ca. 4.250 m<sup>2</sup>, med et produktionsareal på 3.600 m<sup>2</sup>.
- Etablering af møddingsplads på 250 m<sup>2</sup>.
- Uændret produktionsareal i det eksisterende staldanlæg.
- Uændret drift af eksisterende gødningsanlæg.

Vejen Kommune har kontrolleret, at der er overensstemmelse mellem ansøgningen og kommunens registreringer.

Det forudsættes, at projektet gennemføres og drives, som det er beskrevet i ansøgning nr. 238358, version nr. 2.

Vejen Kommune godkender det ansøgte efter § 16a i Husdyrbrugloven<sup>1</sup> på vilkår, som angivet efterfølgende.

Kommunens afgørelse gælder for det konkrete projekt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til det ansøgte staldanlæg.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven. Øvrige relevante tilladelser, godkendelser og/eller dispensationer skal indhentes særskilt.

Etablering af nye anlæg må ikke sættes i gang, før der er givet en byggetilladelse fra Vejen Kommune, ligesom der skal søges tilladelse til eventuel nedrivning af eksisterende anlæg.

---

<sup>1</sup> "Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v." - nr. 520 af 01.05.2019 med kommende ændringer.

Der er søgt om dispensation for afstandskravet til naboskel mod øst, hvor ansøger også er ejer. Vejen Kommune dispenserer herved for afstandskravet til skel mod øst, således at

- Stald 5 skal opføres mindst 12 meter fra skel mod øst.
- Stald 4 skal opføres mindst 14 meter fra skel mod øst.
- Gyllebeholder (bygning 10) skal opføres mindst 22 meter fra skel mod øst.

Vejen Kommune vurderer sammenfattende, at der kan gives lov til projektet da:

- Projektet er erhvervsmæssigt nødvendigt.
- Husdyrbruget med de stillede vilkår kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af minimeret miljøbelastning.
- Projektet med de stillede vilkår, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Vejen Kommune den 14. marts 2023

Majbrit Holst Nielsen

Teknik og Miljø  
Rådhuspassagen 3  
6600 Vejen

## Vilkår for afgørelsen

### Information om ændringer på husdyrbruget

1. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til afgørelsen, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske inden for rammerne af denne afgørelse.
2. Hvis staldanlæg ikke etableres i det godkendte omfang, udløser det krav om genberegning af BAT-niveau og evt. ansøgning om tillæg til eksisterende miljøgodkendelse.

### Landskabet

3. Nye gyllebeholdere må ikke opføres uden at de nye stalde opføres.
4. Eksisterende skærmende beplantning nord og vest for ejendommen jf. figur 3, skal løbende vedligeholdes og give en effektiv og vedvarende afskærmning.
5. Nye stalde skal opføres med blå stålplader i gavlene og grå eternitplader på tag.

### Husdyrproduktionen

6. Stald 5 skal opføres mindst 12 meter fra skel mod øst.
7. Stald 4 skal opføres mindst 14 meter fra skel mod øst.
8. Gyllebeholder (bygning 10) skal opføres mindst 22 meter fra skel mod øst.
9. Husdyrbrugets maksimalt tilladte produktionsomfang (se figur 1):

Bygning nr.	Staldsystem	Dyretype	Areal med Ammoniakfordampning
1	Sengestald med fast gulv Dybstrøelse	Malkekøer, kvier og stude Malkekøer, kvier og stude	1.350 m <sup>2</sup> 390 m <sup>2</sup>
2	Dybstrøelse	Malkekøer, kvier og stude	480 m <sup>2</sup>
3	Dybstrøelse Fast drænet gulv m. skrab og ajlefløb	Malkekøer, kvier og stude Malkekøer, kvier og stude	80 m <sup>2</sup> 1.700 m <sup>2</sup>
4	Dybstrøelse	Flexgruppe*	1.400 m <sup>2</sup>
5	Fast dr. gulv m. skraber og ajleløb	Flexgruppe**	1.800 m <sup>2</sup>
6	Gyllebeholder, naturligt flydelag		600 m <sup>2</sup>
7	Gyllebeholder, naturligt flydelag		275 m <sup>2</sup>
8	Gyllebeholder, naturligt flydelag		61 m <sup>2</sup>
9	Mødding		113 m <sup>2</sup>
10	Gyllebeholder, overdækket		1.024 m <sup>2</sup>
11	Gyllebeholder, overdækket		1.029 m <sup>2</sup>
12	Mødding		250 m <sup>2</sup>

\* Flexgruppe: Malkekøer, kvier og stude, ammekøer, småkalve u. 6 mdr. og slagtekalve o. 6 mdr.  
\*\* Flexgruppe: Malkekøer, kvier og stude, ammekøer og slagtekalve o. 6 mdr.

## **Foranstaltninger for at undgå forurening**

10. Der skal udarbejdes en afløbsplan for anlæggets rørledninger til afledning af flydende husdyrgødning, ensilagesaft, spildevand og regnvand. Afløbsplanen inkl. eventuelle bemærkninger hertil skal udarbejdes af autoriseret kloakmester eller andet uvildigt godkendt firma. Afløbsplanen skal være tilgængelig for myndigheder ved bl.a. miljøtilsyn.
11. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Alarmcentralen, tlf.: 112.
12. Der skal udarbejdes en beredskabsplan, senest 1 måned efter at anlægsændringerne i godkendelsen er sket. Beredskabsplanen skal holdes opdateret og ophænges synligt på ejendommen. Medarbejdere skal være informeret om beredskabsplanen. Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:
  - Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse skaden.
  - Oplysninger om, hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
  - Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer samt vandløb mm.
  - En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
13. Ved ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøaffald skal bortskaffes for egen regning efter den til hver tid gældende lovgivning.

## **Opbevaringsanlæg**

14. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder til husdyrbruget.
15. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast husdyrgødning på mindst 3 måneder til husdyrbruget, såfremt der ikke sker afhentning til biogas.
16. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
17. Ved håndtering af gylle gennem ikke-faste installationer, skal dette foretages under konstant opsyn, således at evt. brud straks opdages, og pumpningen i så fald kan afbrydes.

## **Ammoniakfordampning**

18. Gyllebeholdere (bygning 10 og 11) skal inden ibrugtagning, være forsynet med fast overdækning.
19. Ved gyllebeholder med fast overdækning skal flydedug/telt lukkes igen umiddelbart efter endt omrøring og udkørsel.

## Lugt

20. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stalde og fodringsanlæg holdes rene.
21. Hos kalve på dybstrøelse/anden strøelse skal der ske hyppig udmugning, og overfladen skal holdes ren og tør.
22. Hos større dyr på dybstrøelse skal der holdes en god hygiejne, så overfladen af dybstrøelsesmatten holdes ren og tør.

## Støjgrænser

23. Afhentning af gylle fra kanaler/fortank til biogas skal primært ske på hverdage i tidsrummet kl. 07.00-18.00 – ligeledes for levering af afgasset biomasse.
24. Virksomhedens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB (A) må i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land ikke overstige følgende gennemsnitsværdier.

I: i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land

	Tidsrum	Reference	Støjgrænser (I)
Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00 kl. 14.00 – 18.00	7 timer 4 timer	55 dB(A) 45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 18.00	8 timer	45 dB(A)
Alle dage	kl. 18.00 – 22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage	kl. 22.00 – 07.00	0,5 time	40 dB(A)
Maksværdi (LpAmax)	Kl. 22.00 – 07.00	-	55 dB (A)

\*Gælder kun støj fra drift på ejendommens bygningsparcel – ikke støj fra f.eks. markdriften.

Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 meter over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

25. Husdyrbrugets bidrag til niveauet for lavfrekvent støj og infralyddrift (dB re  $10^{-6}$  m/s<sup>2</sup>) målt indendørs må ikke overstige værdierne i nedenstående tabel. Grænserne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst\*.

	Tidsrum	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz)	G-vægtet infralydniveau
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	kl. 07.00 – 18.00	25 dB	85 dB
	kl. 18.00 – 07.00	20 dB	85 dB
Kontorer, undervisningslokaler og lign. Støjfølsomme rum	Hele døgnet	30 dB	85 dB
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35 dB	90 dB

\*Gælder kun støj fra drift på ejendommens bygningsparcel – ikke støj fra f.eks. markdriften.



26. Husdyrbrugets bidrag til vibrationsniveauet (dB re  $10^{-6}$  m/s<sup>2</sup>) målt som det KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S, må ikke overstige værdierne i nedenstående tabel\*.

	Tidsrum	Vægtet accelerationsniveau, L <sub>aw</sub>
Boliger i boligområder	Hele døgnet	75 dB
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	kl. 07.00 – 18.00 kl. 18.00 – 07.00	80 dB 75 dB
Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	75 dB
Kontorer, undervisningslokaler og lignende rum	Hele døgnet	80 dB
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85 dB
Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse, hvor der foregår følsomme aktiviteter	Hele døgnet	85 dB

\*Gælder kun støj fra drift på ejendommens bygningsparcel – ikke støj fra f.eks. markdriften.

27. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende, for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovenstående vilkår er overholdt.
- Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og/eller -beregning om året. Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er uvildigt og godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - ekstern støj".
- Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller beregning efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 5/1984 om Ekstern støj fra virksomheder, nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder uden for virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold – eller efter anden aftale med kommunen

### Fluer og skadedyr

28. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum er i overensstemmelse med fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi<sup>2</sup>.
29. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for forekomst af skadedyr (rotter m.v.).

### Støv

30. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

<sup>2</sup> "Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr", [https://agro.au.dk/fileadmin/DJF/Agro/Projekter/Vejledning\\_om\\_skadedyr/Retningslinier-for-fluebekaempelse.pdf](https://agro.au.dk/fileadmin/DJF/Agro/Projekter/Vejledning_om_skadedyr/Retningslinier-for-fluebekaempelse.pdf)

## **Lys**

31. Lys fra ejendommen må ikke være generende udenfor ejendommens skel.
32. Om natten skal der i stalden være natbelysning/orienteringslys efter de danske anbefalinger. Alternativt kan lyset være slukket.
33. Ved opsætning af udendørs pladsbelysning, skal det sikres, at lyskilden afskærmes, så der ikke sker lysspredning væk fra ejendommen.
34. Eventuel udendørs pladsbelysning skal slukkes efter endt arbejde eller forsynes med bevægelsessensor, der sikrer at lyset kun er tændt i op til en halv time.

## **Spildevand**

35. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, så unødigt spild undgås.
36. Al vask af vogne til dyretransport samt maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, skal foregå på støbt/tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

## **Oplag af olie, kemikalier etc.**

37. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
38. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
39. Olie- og kemikalieprodukter skal opbevares under tag på tæt bund uden afløb. Der skal være mulighed for at opsamle spild svarende til rumfanget af den største beholder. Dette gælder dog ikke olie, der opbevares i godkendte olietanke<sup>3</sup>.

## **Affald**

40. Opbevaring af olie- og kemikalieaffald skal ske på samme måde som angivet i vilkårene vedrørende håndtering og opbevaring af olie og kemikalier.
41. Reglerne i Vejen kommunes affaldsregulativ skal følges.

## **Reduceret miljøbelastning**

42. Der skal opsættes vandur til måling af det reelle forbrug af vand til husdyrbruget fra drikkevandsboringen. Vanduret skal være opsat senest ved ibrugtagning af nye stalde.

---

<sup>3</sup> "Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines" (Bek. nr. 1257 af 27. november 2019).

## Egenkontrol

43. Husdyrbruget skal kunne fremvise staldtegning eller lignende til dokumentation af størrelsen på områder med dyr.
44. Følgende skal føres i en driftsjournal eller lignende system, der skal opbevares mindst 5 år på bedriften, og data skal være tilgængelige ved miljøtilsyn på ejendommen:
  - Dokumentation for aflæsning af el-forbrug samt de aflæste værdier.
  - Registreringer af vandforbrug – aflæsning hver 6. måned.
  - Årsopgørelse over forbruget af diesellole og/eller fyringsolie (år og mængder).
  - Dato for service og evt. brud på drikkevandsinstallationer eller øvrige vandinstallationer.
  - Dato for uheld eller situationer, der kunne lede til uheld. Angivelse af typen af uheld eller situationer, indsats samt forebyggende tiltag.

## 2 Miljøteknisk beskrivelse

Del 2 omhandler beskrivelser af forhold på ejendommen og deres eventuelle påvirkninger på det omgivende miljø. Afsnittet indeholder Vejen Kommunes vurderinger, som har resulteret i vilkårene i del 1.

## Indholdsfortegnelse

<b>2 Miljøteknisk beskrivelse .....</b>	<b>12</b>
Dyrehold og anlæg .....	13
Hensynet til landskab, kulturhistorie og rekreative områder .....	15
Begrænsning af eventuelle gener for naboer .....	19
<i>Ansøgers redegørelse - Management</i> .....	23
Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak .....	33
<b>3 Lovformalia m.m. ....</b>	<b>38</b>
Oplysninger om ejendom og husdyrbrug .....	38
Forudgående inddragelse af offentligheden .....	38
Høring af udkast.....	38
Indkomne høringsbidrag og kommunens vurdering .....	39
Offentliggørelse af afgørelse og orientering til modtagere .....	39
Udnyttelse af afgørelse.....	39
Godkendelsens varighed, retsbeskyttelse og revurdering .....	40
Husdyrbrugets ophør .....	40
Øvrige forhold .....	41
Bilagsoversigt .....	41

## Dyrehold og anlæg

Ejendommen drives som en selvstændig kvægejendom af ejer, som også ejer naboejendommen.

De to ejendomme ligger ca. 200 meter fra hinanden, hvor der både er fodringsanlæg og gødningsopbevaring særskilt på begge ejendomme. De to ejendomme kan drives uafhængigt af hinanden, og Vejen Kommune vurderer dermed, at der ikke er samdrift og ejendommene skal godkendes hver for sig.

### Husdyrproduktionen

Seneste registrering af dyreholdets omfang er sket i forbindelse med miljøtilsyn i 2019.

Det fremtidige husdyrhold på ejendommen kommer til at bestå af goldkøer og kalve/ungdyr.

### Ejendommens anlæg

Husdyrbrugets eksisterende anlæg består af kvægstalde, gyllebeholdere og møddingsplads til den husdyrproduktion, som er på ejendommen i dag.

I forbindelse med ændring og udvidelse af bedriften opføres nye stalde, som placeres øst for det eksisterende anlæg.

Stald til goldkøer og ungdyr etableres med fast drænet gulv med skraber og ajleafløb samt et mindre område med dybstrøelse. Stald til kalve etableres med dybstrøelse.

Ny kalve- og ungdyrstald godkendes med flexgruppe (Alle kvæg).

Eksisterende staldafsnit til ungdyr er med dybstrøelse og staldafsnit til køer og opdræt er sendestald med spalter samt område med dybstrøelse.

Nye gyllebeholdere etableres med fast overdækning, hvor de eksisterende drives med flydelag.

Tabel og figur herunder viser den fremtidige bygningsanvendelse på ejendommen.

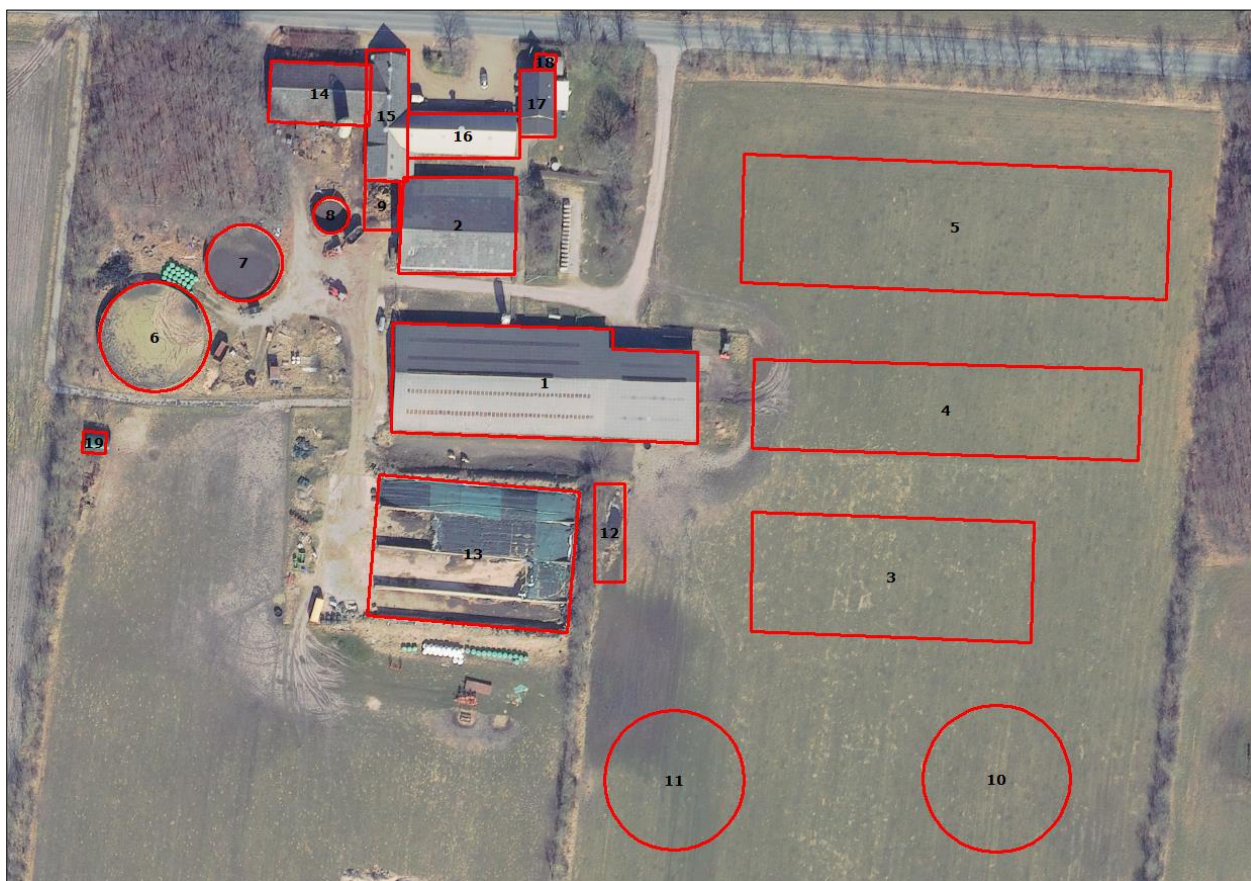
Der vil fremover være følgende bygninger på ejendommen:

Nr.	Anvendelse	Størrelse	Areal med ammoniakfordampning	Staldsystem	Dyr
1	Kostald	2.251 m <sup>2</sup>	1.350 m <sup>2</sup> 390 m <sup>2</sup>	Sengestald med fast gulv Dybstrøelse	Malkekøer, kvier og stude Malkekøer, kvier og stude
2	Ungdyrstald	740 m <sup>2</sup>	480 m <sup>2</sup>	Dybstrøelse	Malkekøer, kvier og stude
3	Goldkostald	2.245 m <sup>2</sup>	80 m <sup>2</sup> 1.700 m <sup>2</sup>	Dybstrøelse Sengestald med fast gulv	Malkekøer, kvier og stude Malkekøer kvier og stude
4	Kalvestald	2.325 m <sup>2</sup>	1.400 m <sup>2</sup>	Dybstrøelse	Flex*
5	Ungdyrstald	3.644 m <sup>2</sup>	1.800 m <sup>2</sup>	Sengestald med fast gulv	Flex**
6	Gyllebeholder	1.190 m <sup>3</sup>	600 m <sup>2</sup>	Naturligt flydelag	
7	Gyllebeholder	2.475 m <sup>3</sup>	275 m <sup>2</sup>	Naturligt flydelag	
8	Gyllebeholder	99 m <sup>3</sup>	61 m <sup>2</sup>	Naturligt flydelag	
9	Møddingsplads	113 m <sup>2</sup>	113 m <sup>2</sup>		
10	Gyllebeholder	4.000 m <sup>3</sup>	1.024 m <sup>2</sup>	Overdækket	
11	Gyllebeholder	4.000 m <sup>3</sup>	1.029 m <sup>2</sup>	Overdækket	
12	Møddingsplads	253 m <sup>2</sup>	250 m <sup>2</sup>		
13	Ensilageplads	2.260 m <sup>2</sup>			
14	Maskinhus	212 m <sup>2</sup>			
15	Gl. stald	325 m <sup>2</sup>	--	Anvendes ikke	
16	Gl. stald	320 m <sup>2</sup>	--	Anvendes ikke	
17	Stuehus				
18	Carport				
19	Gl. læskur		--	Anvendes ikke	

Tabel 1. Oversigt over fremtidige bygninger på ejendommen. Bygningsnumre jf. figur 1.

\* Flexgruppe: Malkekøer, kvier og stude, ammekøer, småkalve u. 6 mdr. og slagtekalve o. 6 mdr.

\*\* Flexgruppe: Malkekøer, kvier og stude, ammekøer og slagtekalve o. 6 mdr.



Figur 1. Husdyrbrugets driftsbygninger.

## Hensynet til landskab, kulturhistorie og rekreative områder

Ejendommens nye anlæg skal vurderes i forhold til anlæggets udformning og placering i landskabet og de landskabelige værdier.

### Anlæggets udformning

Ansøger oplyser (*kursiv*), at de nye stalde etableres med blå stålplader i gavlene og grå eternitplader. Ungdyrstalden vil blive op til 12 m høj, dvs. ca. 1 m højere end den nuværende kostald. Goldkostalden og kalvestalden lidt lavere.

Gylletankene etableres syd for de nye stalde. Der etableres fast overdækning i en grå nuance. Der etableres køreplads rundt om tankene.

Møddingspladsen etableres efter forskrifterne i landbrugets byggeblad for møddingsplads og der etableres afløb til gylletank fra pladsen.

### Anlæggets placering i landskabet

Terrænet omkring ejendommen er forholdsvis fladt og sandet, med en smule fald ned mod Holme Å, som ligger i kort afstand fra ejendommen.

I området omkring ejendommen er der en variation af intensivt og ekstensivt dyrkede arealer, plantager og spredte gårde. Kyst til kyst-stien går i ådalen ca. 475 m syd for ejendom-

men og en vandrerute rundt om Hovborg går af Østerbygårdvej mellem plantagen mod nord og ned til Holmådal mod syd. Ejendommen vil kunne ses fra Vorbassevej. De nye stalde opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger.

### Landskabelige værdier

Placeringen og udformningen af ejendommens nye anlæg skal vurderes i forhold til de landskabelige værdier – se nedenstående tabel og figur.

Udpegningerne er fra Kommuneplanen<sup>4</sup>. Landskabet og kulturhistoriske værdier bliver reguleret efter hhv. Naturbeskyttelsesloven og Museumsloven.

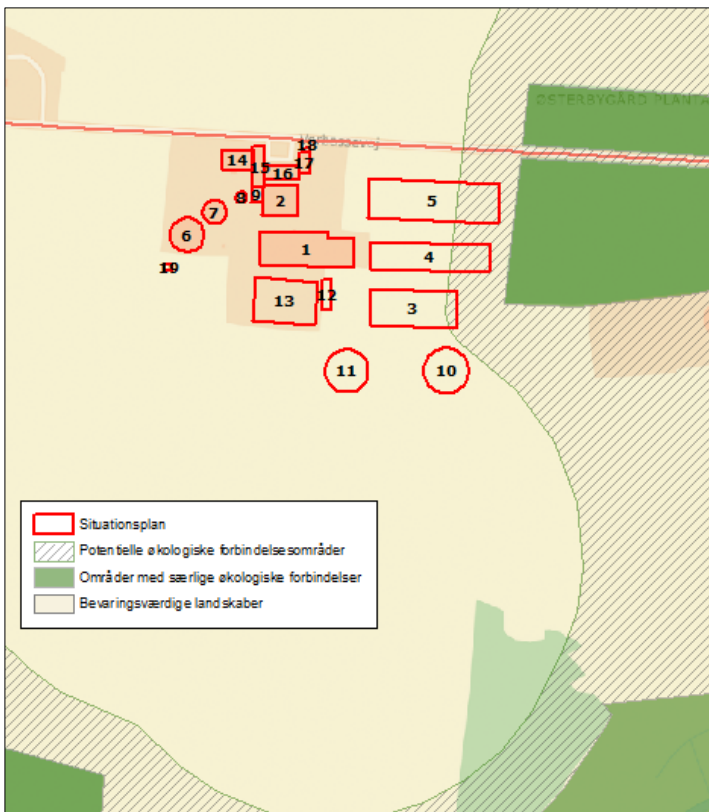
Kommuneplan	Udpegninger	Bemærkning	Anlæg inden for udpegningen
3.5.1	Bevaringsværdige landskaber*	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Ja
3.5.2	Større sammenhængende landskaber*	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.5.3	Værdifulde geologiske beskyttelsesområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.4.2	Potentielle økologiske forbindelsesområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Ja
3.4.1	Naturområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes. Sikre naturområder. Udpegningen i kommuneplanen indeholder også "særligt værdifulde naturområder".	Nej
3.3.1	Lavbundsarealer	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
4.3.1	Værdifulde kulturmiljøer	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes. Sikre kulturmiljøer, herunder Hærvejens kulturmiljø.	Nej
4.3.1	Kulturhistoriske bevaringsværdier (kirkeomgivelser)	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes. Sikre kirkenes visuelle indvirkning i landskabet.	Nej
4.2.2	Rekreative stier og fri-luftsområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.4.3	Natura 2000	Byggeri der ændrer udpegningen af Natura 2000 område ikke tilladt.	Nej
Råstofloven	Udpegninger		Anlæg inden for udpegningen
	Råstofgraveområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg.	Nej
Naturbeskyttelsesloven	Udpegninger		Anlæg inden for udpegningen
§ 17	Skovbyggelinjen*	Regulerer kun byggeri indenfor 300 m. Nødvendigt driftsbyggeri må foretages inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 16	Sø- og åbeskyttelseslinje*	Regulerer enhver ændring i tilstand inden for 150 m (også terræændringer og tilplantninger). Nødvendigt driftsbyggeri må foretages inden for beskyttelseslinjen.	Nej

<sup>4</sup> Kommuneplanen 2021 – 2033 for Vejen Kommune, [www.vejenkom.dk](http://www.vejenkom.dk).



§ 18	Fortidsmindebeskyttelseslinje	Regulerer enhver ændring i tilstand inden for 100 m (også terrænændringer og tilplantninger). Der må ikke bygges eller plantes inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 19	Kirkebyggelinje	Regulerer byggeri over 8,5 meters højde inden for 300 m.	Nej
	Fredede områder		Nej
<b>Museumsloven</b>	<b>Udpegninger</b>		<b>Anlæg inden for udpegningen</b>
§ 29a	Sten- og jorddiger	Må ikke beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra kommunen.	Nej
§ 29e	Fortidsminder	Inden for en afstand af 2 meter fra fortidsmindet, må ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes.	Nej

Tabel 2. Landskabelige udpegninger i forbindelse med nybyggeriet. På grund af Vejen Kommunes beliggenhed inde midt i landet, vurderes ikke på kystnærhedszoner, strandbeskyttelseslinjer eller klitfredninger. \*Bevaringsværdige og større sammenhængende, skov-, sø- og åbeskyttelseslinjer har ofte ikke indflydelse på landbrugsbyggeri, men kan i særlige tilfælde have betydning for vurderingen.



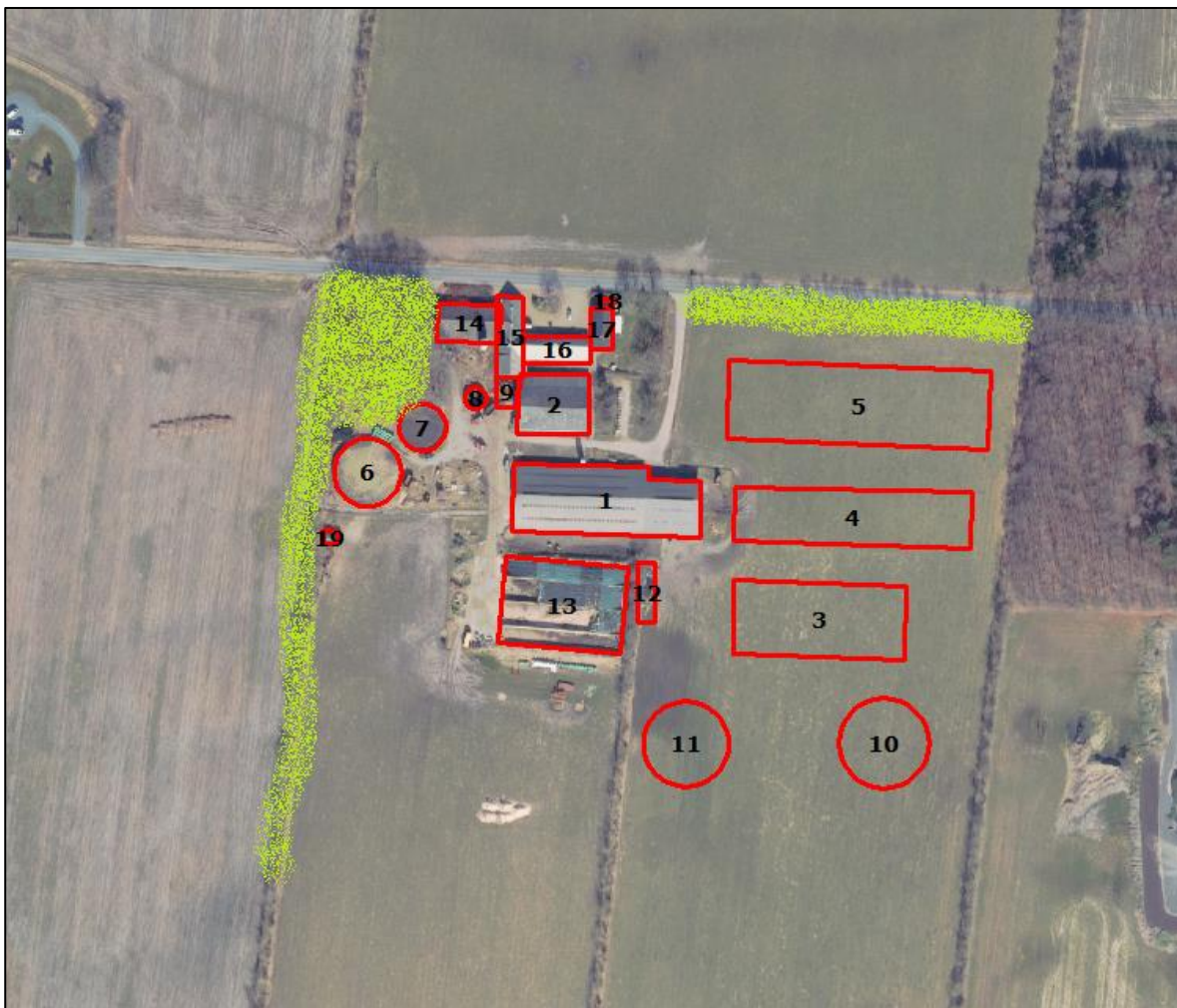
Figur 2. Anlæggets placering i landskabet.

Anlæggene er placeret inden for "Bevaringsværdige landskaber" og "potentielle økologiske forbindelser". Derudover er der en lokal cykelroute nord for ejendommen - se ovenstående figur.

Ejendommen på Vorbassevej 4 ligger ved siden af ejers anden ejendom. Selv om der er tale om to uafhængige, ikke driftsteknisk forbundne enheder, så støtter de to ensartede ejendomme hinanden i landskabet på den pågældende placering, ikke mindst i kraft af de ensartede byggematerialer og farvevalg på ejendommene. Landskabet er udpeget som bevaringsværdigt, men der er ikke tale om et uberørt, oprindeligt landskab, som skal bevares

eller friholdes for nye produktionsenheder. I forbindelse med udvidelsen, som af ejer vurderes til at være driftsmæssigt nødvendig, hvis ejendommen skal bestå som et attraktivt landbrug, etableres de nye produktionsarealer i nær tilknytning til eksisterende bygninger, og ejendommen fremstår også fortsat som en samlet enhed i landskabet.

Det er kommunens vurdering, at ejendommen efter udvidelsen vil fremstå som en samlet enhed, der kan passes ind i landskabet, hvis det påses at beplantningen ved ejendommen bevares og der vælges nogle afdæmpede farver til byggeriet. Der stilles vilkår til bevaring og vedligeholdelse af eksisterende beplantning ved ejendommen samt fastholdende vilkår til farvevalg på gavle og tag – figur 3.



Figur 3. Beplantning ved ejendommen der skal bevares og vedligeholdes (markeret med lys grøn).

Ejendommens nye produktionsarealer vil ligge delvist i "Potentielt økologisk forbindelsesområde". Dette område deles med naboejendommen. Det er Vejen kommunes vurdering, at der i det pågældende "potentielt økologiske forbindelsesområde" er etableret en sameksistens mellem menneskeskabte aktiviteter (landbruget) og det plante- og dyreliv der er i området. Placeringen af de nye produktionsbygninger vil ikke forringe udspretningsmulighederne for det liv, der er i den nærliggende fredskov og naturområderne langs Holme Å syd for ejendommen.

Vejen Kommune vurderer, at opførelsen af de nye produktionsbygninger og gyllebeholdere ved ejendommen ikke vil forringe udpegningsgrundlaget for "Bevaringsværdige landskaber" og "Potentielle økologiske forbindelsesområder".

## Begrænsning af eventuelle gener for naboer

### Afstandskrav

Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 omhandler en række afstandskrav.

Afstande, samt lovpligtige afstandskrav, jf. §§ 6, 7 og 8 i Husdyrbrugloven, fra de nye stalde og gødningsoptøningsanlæg er vist i nedenstående tabel. For §§ 6 og 8 gælder, at der ikke må ske etablering af anlæg eller udvidelser, der medfører forøget forurening inden for afstandskravet. For § 7 gælder, at der ikke må ske nyetablering indenfor afstandskravet.

§§	Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstands-krav
6	Nabobebyggelse	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
8	Naboskel	< 30 m	Mellem 12 og 22 meter fra nye stalde (bygning 3 og 4) og gyllebeholder (bygning 10) til naboskel mod øst.	30 m
8	Beboelse på samme ejendom	> 15 m	Ingen indenfor afstandskravet da der ikke sker ændringer i bygning 2	15 m
8	Levnedsvirksomhed	> 25 m	Ingen indenfor afstandskravet	25 m
8	Fælles vandindvindingsanlæg	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
8	Enkelt vandindvindingsanlæg	> 25 m	Ingen indenfor afstandskravet da der er 25 meter til bygning 5	25 m
8	Vandløb	> 15 m	Ingen bygning indenfor afstandskravet	15 m
8	Dræn	> 15 m	Ingen indenfor afstandskravet	15 m
8	Sø	> 15 m	Ingen bygning indenfor afstandskravet	15 m
8	Offentlig- og privat fællesvej	> 15 m	Ingen indenfor afstandskravet	15 m
8	Vandløb eller sø > 100 m <sup>2</sup>	> 100 m	Ingen gyllebeholder indenfor afstandskravet	100 m
7	Bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder	> 10 m	Ingen indenfor afstandskravet	10 m
7	Bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder	> 10 m	Ingen indenfor afstandskravet	10 m
6	Byzone	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
6	Samlet bebyggelse	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
6	Sommerhusområde	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
6	Boligområde/Blandet bolig og erhverv	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m

Tabel 3. Oversigt over afstande fra anlæg til nærmeste punkt, hvor der er afstandskrav ifølge Husdyrbrugloven.

Afstandskravet fra de nye stalde (bygning 4 og 5) samt fra den nye gyllebeholder (bygning 10) til naboskel er ikke overholdt, og der søges dispensation om fravigelse af disse krav. Ansøger oplyser i den forbindelse (indsat i kursiv), at *det har ikke været muligt at lægge stalden sådan af afstandskravet på de 30 m til naboskel kan overholdes.*

*Den valgte placering er egentlig den eneste mulige placering på ejendommen. Afstandskravet til skel vil kunne overholdes, hvis de nye stalde placeres vest for de eksisterende bygninger på ejendommen, men her ville ejendommen ikke overholde lugtkravene. Desuden er det ikke god tone at bygge lige foran sine naboers stuehus.*

*Det nye bygningssæt kan ej heller overholde ammoniakkravene til naturområderne langs Holme Å, hvis bygningssættet flyttes længere ned mod ådalen.*

*De forskellige placeringer har været vendt, men ikke fundet egnet.*

Vejen Kommune er enig i, at rent landskabeligt er den bedste placering af de nye bygninger på arealet øst for ejendommen – som valgt af ansøger. Selv om Vejen Kommune understreger, at der ikke er en driftsteknisk forbindelse mellem de to ejendomme på Vorbassevej 4 og Østerbygårdvej 2, så bemærkes det samtidig, at de to ejendomme støtter hinanden på en positiv måde i landskabet og derfor drager gavn af hinandens beliggenhed.

En udvidelse syd for ejendommen vil ikke være mulig fordi naturområderne langs Holme Å i så fald ville modtage en væsentlig større meremission mht. ammoniak end ville kunne tillades.

En udvidelse vest for ejendommen er ikke at foretrække, idet der ved denne placering opnås en unødvendig langstrakt ejendom, som alene "holdes sammen" af to eksisterende gyllebeholdere. Placeringen ville også nødvendiggøre yderligere beplantning langs Vorbassevej for at tilgodese udpegningsgrundlaget for "Bevaringsværdige landskaber", og det ville ikke være i harmoni med det åbne strøg der er ned over Holme Å ved forbikørsel på Vorbassevej.

Vejen Kommune vurderer derfor samlet, at der i den konkrete sag kan dispenseres i afstand fra naboskel fra 30 m til at stald 5 kommer til at ligge mindst 12 meter fra skel mod øst, at stald 4 kommer til at ligge mindst 14 meter fra skel mod øst og at den nye gyllebeholder (bygning 10) kommer til at ligge mindst 22 meter fra skel mod øst.

Vejen Kommune dispenserer hermed fra afstandskravet til naboskel fra de nye stalde og den nye gyllebeholder. Alle øvrige afstandskrav er overholdt.

Vejen Kommune vurderer, at de generelle afstandskrav er nok til at sikre, at der ikke sker forurening eller gene af omgivelserne.

### **Lokalisering og Planrammer**

Nærmeste lokalplaner i området er lokalplan nr. 050 (ca. 950 m vest for ejendommen) – Lokalplan for Boligområde ved Vorbassevej i Hovborg.

Der er ingen lokalplaner under tilblivelse eller i forslag i området omkring ejendommen.

Vejen Kommune vurderer, at risikoen for forurening og væsentlige gener for omgivelserne er begrænset, da anlæggets placering i forhold til husdyrbruglovens genegrænser er



AMS	200	25	5
Slagtekalvestald	100	25	5
Kalvestald	100	25	5
Kødkvægstald	100	25	5

<sup>1</sup> Den lysstyrke, der minimum skal være i stalden for at dyrene kan færdes sikkert, men samtidig sikre ro i natperioden, hvor aktiviteten er nedsat.

Der stilles vilkår til lysintensiteten i staldene samt brug af pladsbelysning for at undgå lysspredning de mørke timer.

Det vurderes, at der med de stillede vilkår, ikke vil være væsentlige gener forbundet med ejendommens belysning.

### **Anvendelse af bedste tilgængelige teknik - BAT**

Den årlige ammoniakfordampning fra stald og anlæg på husdyrbruget skal leve op til samme niveau, som det vejledende niveau angivet af Miljøstyrelsen, for at leve op til Husdyrbruglovens krav om anvendelse af BAT.

Miljøstyrelsens vejledende BAT-niveau medfører en samlet ammoniakfordampning fra stalde og lagre på 8.683 kg N/år. Det fremgår af den endelige ansøgning om godkendelse, at den samlede ammoniakfordampning fra anlægget er 8.273 kg N/år.

Det samlede anlæg lever derved op til BAT-niveauet for denne ejendom.

For at reducere ejendommens ammoniakemission etableres en del af anlægget med fast drænet gulv, og der monteres fast overdækning på nye gyllebeholdere.

I tilfælde af at dele af byggeriet ikke opføres, ændres forudsætningerne for godkendelsen. Dette bevirker at bl.a. BAT-niveauet for ejendommen ændres. Der er stillet vilkår om fornyet BAT-beregning, hvis teknologier ikke indføres i samme omfang, som angivet i ansøgningen.

### **Reduceret miljøbelastning**

I forbindelse med miljøgodkendelse af ejendommen, skal der redegøres for, hvordan man kan reducere miljøbelastningen i forhold til en række emner. Miljøkonsekvensrapporten skal bl.a. beskrive:

- de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, og
- den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og hvorfor der er valgt de løsninger under hensyn til det ansørgtes indvirkninger på miljøet.

Det skal man bl.a. (jf. § 4, stk. 6) gøre ved at påvise, beskrive og vurdere det ansørgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed - særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og

6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

Der er ingen forhold på ejendommen, som er vurderet til at påvirke ovenstående.

*Ansøgers redegørelse - Fodringsstrategi:*

- *Ensilage opbevares i plansiloer med opsamling af overfladevand, hvorved risikoen for forurening af det omkringliggende miljø mindskes. Endvidere reduceres foderspild og foderet holdes renere til fordel for dyrenes velfærd.*
- *Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning*
- *Der udarbejdes foderplanener i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring.*

*Ansøgers redegørelse - Management*

*Miljø- og ressourcestyring bygger på et helhedsprincip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen, herunder at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet, samt at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelserne bliver minimeret under hensyntagen til produktionens lønsomhed.*

*Renere teknologi er samtidig det bærende element i husdyrloven og i miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.*

*På husdyrbruget er der iværksat følgende tiltag for renere teknologi, herunder besparelser på vand og el:*

#### *Energi*

- *Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette.*
- *I de nye stalde vil der være fokus på energiforbruget. Der vil f.eks. blive etableret LED-belysning mm*
- *Der vil ske en løbende udskiftning til LED belysning i eksisterende stalde.*
- *Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.*

#### *Vand*

- *Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.*
- *Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.*

#### *Management*

- *Alt affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.*
- *Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.*
- *I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi og indkøbt foder.*



- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften.
- Produktionsapparatet vedligeholdes jævnligt og der laves eftersyn 1 gang årligt.
- Gylletankene er tilmeldt 10 års beholderkontrol og de efterses årligt for revner og skader.
- Under den daglige arbejdsgang holdes der jævnligt øje med maskiners og installationers tilstand så der kan gribes ind før der sker uheld der kan være til skade for miljøet eller omgivelserne.

For oplag af husdyrgødning vurderer Vejen Kommune, at gældende lovkrav på området vil være tilstrækkelig til at begrænse miljøbelastningen.

For udbringning af husdyrgødning vurderer Vejen Kommune, at yderligere tiltag, udover hvad der følger generel lovgivning, vil være uforholdsmæssigt dyre i forhold til den opnåelige miljøeffekt.

Ud fra ansøgningen og kommunens viden om ejendommens drift, vurderer Vejen Kommune, at der skal stilles en række vilkår til at sikre en begrænset miljøbelastning.

Vurderingen er foretaget ud fra de enkelte punkter, der er beskrevet efterfølgende (Vand og energi, Lugt osv.).

For at sikre et lavere strømforbruget på ejendommen stilles der vilkår om, at evt. udendørs pladsbelysning til enhver tid skal slukkes efter endt arbejde eller forsynes med bevægelses-sensor, der sikrer at lyset kun er tændt i op til en halv time.

Vejen Kommune vurderer, at de stillede vilkår vil være tilstrækkelige til at husdyrbruget lever op til reduceret miljøbelastning.

## Vand og energiforbrug

For at sikre, at ejendommen har løbende fokus på optimering af forbrug, skal ejendommen årligt opgøre vand- og elforbrug og sammenligne det med det forventede niveau.

Ansøger har opgivet følgende forventede forbrug af vand.

Vand- og Energiforbrug	Efter udvidelse - mængde pr. år
Vand	ca. 9.000 m <sup>3</sup>

Tabel 4. Vandforbrug efter udvidelsen.

Vandforsyningen til husdyrene sker fra egen boring, hvor der er en indvindingstilladelse på 1.100 m<sup>3</sup>. Indvindingstilladelsen til drikkevand til dyrene på ejendommen vurderes til ikke at dække vandbehovet. Der er således behov for at søge yderligere tilladelse ved Vejen Kommune.

Drikkevandsforsyningen sker via egen boring, og der stilles vilkår til etablering af vandur så det faktiske vandforbrug til produktionen fremover kan registreres. Der stilles vilkår til aflæsning hver 6. måned, for at sikre at unødigt vandspild opdages og eventuelt behov for øget vandindvinding kan ansøges hurtigst muligt.

Driften på ejendommen anvender ingen installationer, som har et specielt stort energiforbrug eller som er potentielt støjende. Der skal således hverken malkes eller tørres/males korn på ejendommen – der vil blive anvendt energi til lys, vand og udmugning, som vil være af "almindelig" karakter.



Vejen Kommune vurderer, at de stillede vilkår vil være tilstrækkelige til at husdyrbruget lever op til forsvarlig anvendelse af vand- og energiforbrug.

## Lugt

Lugt fra husdyrbrug stammer primært fra husdyrgødningen og i mindre omfang fra dyrene.

Beskyttelsen af naboerne i forhold til lugt fra husdyrbrug er fastsat i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest skulle have en højere tolerancetærskel end beboere i byområder. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau, som udgangspunkt, er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Lugtgeneafstandene beregnes i ansøgningsystemet efter to forskellige metoder, hhv. den ny lugtvejledning, der er beskrevet i "Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug", og FMK-vejledningen ("Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" udgivet af FMK, 2. udgave). Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Beregningerne, som er udført i ansøgningskemaet, er vist i nedenstående tabel. I yderste højre kolonne står om genekriteriet er overholdt. Kolonnen vægtet gennemsnitsafstand viser, hvor langt der er fra husdyrbrugets anlæg til boliger og byzone. Kolonnen korrigeret geneafstand i ansøgt drift viser, hvor langt der skal være til nabo/samlet bebyggelse/by, for at husdyrbruget overholder lugtkravet.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Enkelt bolig	0	Ny	178 m	178 m	348,6 m	Ja
Samlet bebyggelse	0	Ny	580,1 m	580,1 m	1.546,5 m	Ja
Byzone	0	Ny	792,6 m	792,6 m	1.139,5 m	Ja

Tabel 5. Lugtgeneafstande for husdyrbruget ([www.husdyrgodkendelse.dk](http://www.husdyrgodkendelse.dk)).

For kalve samt syge og kælvende dyr anses dybstrøelse som værende det bedste staldsystem. For at sikre begrænsede lugtgener stilles der krav om generel god hygiejne og hyppig udmugning, hvilket samtidig kan give en reduktion af kvælstoffordampning og begrænsning af fluegener.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener.

Husdyrbruglovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for de tre typer er overholdt, og Vejen Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne. Det forventes ligeledes ikke, at lugt fra ejendommens husdyrproduktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, m.m. vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres for beboelser i det åbne land. Der henvises til reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

## Transport

Den samlede transport til og fra ejendommen vil falde ved ændringen af husdyrbruget, da der i dag malkes på ejendommen, hvilket ikke vil ske fremover.

Vilkår relateret til til- og frakørsel (trafik på egen grund) stilles i afsnittet vedrørende støj.

Der er to driftsmæssige indkørsler til ejendommen fra Vorbassevej.

Al transport til og fra ejendommen i forbindelse med transport af husdyrgødning, foder, ind- og udlevering af dyr sker ved indkørsel fra Vorbassevej.

Transporter foregår primært i dagtimerne og på hverdage. I højsæsonen kan det blive nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Intern transport og trafik på ejendommen i forbindelse med til- og frakørsel vurderes ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne. Vilkår relateret til støj i forbindelse med til- og frakørsel (samt trafik på egen grund) stilles i afsnittet vedrørende støj, såfremt det vurderes nødvendigt.

Type	Ansøgt drift	Tidsrum
Brændstof	1	Mandag-Fredag
Flytning af dyr	52	Mandag-Fredag
Afhentning af fast gødning	52	Mandag-Fredag
Gyllekørsler (biogas)	200	Mandag-Fredag*
Andet	50	Mandag-Fredag
Mælk	0	--
Døde dyr	0	Sket fra Østerbygårdvej 2
Tilskudsfoder	0	Leveres til Østerbygårdvej 2
I alt	Ca. 355	

Tabel 6. Opgørelse over fremtidige transporter til og fra ejendommen.

\* Der kan forekomme enkelte transporter i weekender.

Det er Vejen Kommunes vurdering, at der er gode adgangsforhold ved ejendommen i forbindelse med transport til og fra ejendommen.

Vejen Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at transporterne til og fra husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil være til væsentlig gene for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de stillede vilkår overholdes.

Husdyrbruget har transporter med grovfoder til ejendommens plansiloanlæg. Ilægning af foder sker over grovfodersæsonen og vilkår vedrørende transporter til og fra ejendommen omfatter ikke transporter med grovfoder. Det vurderes, at det er nødvendigt, at der ilægges foder når grovfoderet er klart, og denne sæsonbetonede aktivitet stilles der ikke begrænsende vilkår til.

Afgørelsen meddeles jf. Husdyrbrugloven, og der kan ikke stilles vilkår til trafik/kørsel på offentlig vej. Dette reguleres af færdselsloven.

## Støj

Der er ikke mange støjklender på ejendommen. Omkringboende vil normalt kun opleve støj i forbindelse med eksempelvis ensilering tæt på deres beboelser. Og ved transporter fra og til ejendommen.

- Der leveres ikke foder på ejendommen
- Der malkes ikke på ejendommen
- Foder blandes dagligt ved ensilagepladsen, der ligger væk fra naboer
- Ensilering sker i ca. en uge om året og hovedsagelig i hverdagene. I spidsbelastningssituationer kan det ske i weekender og uden for normal arbejdstid.
- Der vil blive afhentet gylle/dybstrøelse til biogasanlæg ca. 5 gange om ugen. Tidspunktet har ansøger ingen bestemmelse over.

Afhentning af rågylle tager typisk ca. 6 min.

Der er naturlig ventilation i alle stalde.

Blanding af foder tager ca. 1 time dagligt. Der vil være støj ved staldanlæg, ensilageplads og foderlade. Blanding og udfodring vil oftest ske om formiddagen.

Transporter til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimer på hverdage, mens der i så- og høsttid vil være forøget aktivitet.

Biomasse/rågylle leveres/afhentes 5 gange ugentlig og en pumpning tager typisk 6 min. Da der er under 300 meter til nærmeste nabobeboelse fra eksisterende gyllebeholdere, stilles der vilkår til at levering af biomasse/afhentning af rågylle skal ske på hverdage.

Det vurderes, at der er foretaget tiltag på ejendommen for at reducere støjbelastningen for de omkringboende, og at støjniveauet på ejendommen, med de stillede vilkår, sandsynligvis ikke vil blive til gene for nabolaget.

I Støjvejledningen<sup>5</sup> anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Til fastlæggelse af støjgrænser ved de nærmeste boliger i det åbne land har kommunen anvendt de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse.

Det vurderes, at støjgrænserne vil blive overholdt, da de fleste støjklender primært er i drift i perioden mellem kl. 07.00 og 18.00.

Der stilles generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser samt vilkår om, at en beregning/måling af støjniveauet i omgivelserne kan kræves, såfremt tilsynsmyndigheden finder, at eventuelle klager er velbegrundede.

Vilkår om støj og lavfrekvent støj gælder al støj fra landbrugsdrift på ejendommens bygningssparcel – ikke støj fra f.eks. markdrift.

---

<sup>5</sup> Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder".

## Vibration og rystelse

Vibrationer og rystelser forekommer hovedsageligt i forbindelse med den daglige brug af traktorer og transportere til og fra ejendommen.

Brugen af traktorer vil normalt foregå i dagtimerne, men der skal også påregnes sæsonbestemt arbejde f.eks. ved ensilering, høst og forårs- og efterårsarbejde i marken.

Det vurderes, at vibrationer og rystelser vil blive overholdt, da de fleste kilder primært er i drift i perioden mellem kl. 07.00 og 18.00.

Der stilles generelle vilkår til overholdelse af vibrationsgrænser<sup>6</sup> samt vilkår om, at en beregning/ måling af vibrationsniveauet i omgivelserne kan kræves, såfremt tilsynsmyndigheden finder, at eventuelle klager er velbegrundede.

Vilkår for vibrationer gælder al vibration fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel – ikke vibrationer fra markdrift.

## Skadedyr

Fluer kan være til stor gene for naboer. Der er flere typer af fluer, som kan give gener, hvor nogle kan komme fra stalde med dyr/gødning og andre kan komme fra naturområder. For fluer, som stammer fra stalde gælder, at de primært vil holde sig hér – kun nogle få vil søge ud i området omkring ejendommen. Det er især fluer fra oplag af gødning, som giver fluer, der søger til huse (herunder naboer), hvor de søger føde.

Vejen Kommune gør i den forbindelse opmærksom på, at for at mindske antallet af fluer, er det nødvendigt at bryde deres livscyklus. I fluesæsonen kan man derfor med fordel forebygge fluegener hver 7-10 dag. Forebygningen kan bestå af hyppig udmugning af bokse og/eller kemisk bekæmpelse. Det er vigtigt at komme i gang med fluebekæmpelsen tidligt, da det kan være svært at få bekæmpet fluerne effektivt, hvis man kommer for sent i gang.

For at sikre at gener fra fluer, der stammer fra stalde/gødning, begrænses, er det vigtigt, at fluer især bekæmpes på larvestadiet. Vejen Kommune stiller derfor vilkår om, at fluer skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Ansøger oplyser, at flueplager forebygges ved brug af hyppig rengøring. Der er fokus på rengøring i staldanlægget.

I staldene er der normalt ikke problemer med fluer. Ved småkalvene muges der ud ugentligt i sommerperioden for at forhindre klækning af fluer. Desuden sker der fluebekæmpelse med godkendte midler.

Rotter er man forpligtet til at bekæmpe da de kan overføre sygdomme, æde foder, samt ødelægge bygninger og kloaksystemer. Enhver der opdager rotter, har pligt til at anmelde det til kommunen.

Ansøger oplyser, at han anmelder rotter til kommunen, hvis der opstår problemer.

---

<sup>6</sup> Miljøstyrelsens vejledning nr. 9 af 1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø".

Ansøger oplyser, at han for at forebygge rotter:

- forsøger at lukke af til kornkamre for så vidt muligt at mindske rotternes adgang til dem og at fjerne foderrester generelt
- holder rent og ryddeligt omkring ejendommens bygninger, møddings- og ensilagepladser, så der ikke er så mange gemmesteder samt eventuelt fjerne beplantning ved bygninger
- lukker huller i sokler, omkring rør og ved porte

Vejen Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at der efter projektets gennemførelse med de stillede vilkår, ikke vil ske en væsentlig opformering af fluer eller rotter på husdyrbruget, og at ejendommens skadedyrsbekæmpelse vil være tilfredsstillende.

## Støv

Støv kan være generende for omgivelserne. Der kan være flere kilder til støvgener.

Ansøger oplyser, at i forbindelse strøning/fodring kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter.

Der forventes ingen væsentlige problemer med støv fra husdyrbruget. Der henvises dog til god landmandspraksis, således at al transport til og fra bedriften foregår ved brug af hensynsfuld og effektiv kørsel mht. udnyttelse af kapacitet.

Vejen Kommune vurderer, at eventuel støvafgivelse fra produktionsanlægget ikke vil medføre væsentlige gener ved nabobeboelser og uden for bedriftens arealer i øvrigt.

Der fastsættes vilkår om, at driften ikke må medføre væsentlige støvgener.

## Husdyrgødning og opbevaringsanlæg

Ejendommens faste og flydende husdyrgødning leveres til biogas, hvorefter der returneres afgasset biomasse til ejendommens gyllebeholdere.

Flydende gødning afhentes direkte fra fortanke ved staldene, og fast gødning opbevares kort tid på møddingsplads inden det afhentes.

Gødningsproduktion og øvrig tilledning er beregnet til:

Type til opbevaring	Mængder i m <sup>3</sup>
Flydende husdyrgødning inkl. vandspild	9.500 m <sup>3</sup>
Afgasset biomasse retur for dybstrøelse	600 m <sup>3</sup>
Overfladevand gyllebeholder VK (0,23 x (61+275+600 m <sup>2</sup> ))	215 m <sup>3</sup>
Overfladevand møddingspladser (0,93 x (113+253 m <sup>2</sup> ))	340 m <sup>3</sup>
Vaskevand vogne og inventar	100 m <sup>3</sup>
Overfladevand plansiloanlæg (0,93 x 2.260 m <sup>2</sup> )	2.100 m <sup>3</sup>
Reduktion for faste overdækninger (-0,4 x 2.250 m <sup>2</sup> )	-900 m <sup>3</sup>
I alt	11.955 m <sup>3</sup>

Tabel 7. Gødningsproduktion og øvrig tilledning.

Husdyrbruget skal have den nødvendige opbevaringskapacitet til opbevaring af husdyrgødning, rengøringsvand og vandspild i forbindelse med husdyrproduktionen samt overfladevand.

Der er følgende opbevaringsanlæg på ejendommen:

Opbevaringsanlæg	Opførelsesår	Kapacitet m <sup>3</sup>
Gyllebeholder	1976	99 m <sup>3</sup>
Gyllebeholder	1991	1.190 m <sup>3</sup>
Gyllebeholder	2003	2.475 m <sup>3</sup>
Gyllebeholder (ny)		4.000 m <sup>3</sup>
Gyllebeholder (ny)		4.000 m <sup>3</sup>
Samlet kapacitet gylle		11.764 m <sup>3</sup>

Tabel 8. Oversigt over opbevaringsanlæg.

Alle eksisterende beholdere ligger udenfor risikoområde og længere væk end 100 m fra vandløb og søer<sup>7</sup>.

Med en maksimal samlet gødningsproduktion på 11.955 m<sup>3</sup> gylle og en opbevaringskapacitet på 11.764 m<sup>3</sup> er der en opbevaringskapacitet på  $(11.764/11.955 \cdot 12 \text{ mdr.})$  11,8 måneder.

Ifølge lovgivningen vil den tilstrækkelige kapacitet svare til mindst 9 mdr. for flydende husdyrgødning. Vejen Kommune vurderer, at der på denne ejendom ikke er grund til at skærpe den generelle anbefaling, og der stilles vilkår om mindst 9 måneders opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning.

Lovgivningen foreskriver, at skader på fast overdækning af gyllebeholder skal repareres straks, således at overdækningen altid er helt tæt.

Ifølge lovgivningen skal brugere af beholdere med fast overdækning sikre sig, at fast overdækning lukkes straks efter anvendelse og eventuelle reparationer skal udbedres snarest. Da lovgivningen på området foreskriver denne drift af beholdere med fast overdækning, stilles der ikke yderligere vilkår hertil. Ligeledes er der krav i lovgivningen til anden overdækning af gyllen (flydelag m.m.), som gør, at der ikke stilles yderligere vilkår.

Fast gødning opbevares på plads med fast belægning og afløb til gyllebeholder inden det afhentes af biogas.

Fast gødning skal altid overdækkes med et vandfast og tætsluttende materiale, hvilket forhindrer større ammoniakfordampning efter udmugning.

Vejen Kommune vurderer, at ejendommen håndterer og opbevarer fast husdyrgødning forsvarligt og efter gældende retningslinjer.

Såfremt der foretages ændringer, som har indflydelse på kapaciteten, skal der indsendes en opgørelse herover til kommunen.

### **Rest-, spildevand og overfladevand**

Der skelnes mellem følgende former for spildevand:

- Rengøringsvand og overfladevand, der kommer i forbindelse med husdyrgødning, som ledes til opbevaringsbeholder for flydende husdyrgødning.

---

<sup>7</sup> Bekendtgørelse nr. 1451 af 21.06.2021 (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

- Overfladevand fra tage og udendørsarealer, som ikke kommer i forbindelse med husdyrgødning, og derfor må ledes til dræn for regnvand eller udsprinkles<sup>8</sup> efter forudgående tilladelse.
- Sanitært spildevand, som ledes til septiktank eller offentlig kloakering.

Ansøger oplyser, at spildevand fra bedriften består af:

- Vaskevand fra vogne og inventar
- Overfladevand fra møddingsplads
- Overfladevand fra ensilageanlæg
- Tagvand

Der er intet sanitært spildevand fra driftsbygninger.

Tagvand fra ejendommens bygninger vil blive ledt til forsinkelsesbassin, hvorefter det udledes.

Vaskevand ledes til gyllebeholder.

Overfladevand fra møddingsplads ledes til gyllebeholder.

Overfladevand fra ensilageanlæg ledes til gyllebeholder.

Befæstede arealer med afløb til gyllebeholder er etableret med fald og afgrænsning, der forhindrer overløb til grøft og dræn.

I forbindelse med opførelse af de nye stalde gøres der hermed opmærksom på, at afløb skal udføres af aut. kloakmester jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Vejen Kommune vurderer, at de forholdsvis store mængder spildevand fra kvægbrug ofte udgør en miljørisiko. Der stilles derfor vilkår om udarbejdelse af en spildevandsplan for hele ejendommen.

Det vurderes, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand, samt de stillede vilkår, er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Tilladelserne til afledning af spildevand skal gives særskilt fra denne afgørelse, da de ikke er omfattet af Husdyrbrugloven.

### **Kemikalier og affald**

Der er olietank på husdyrbruget.

Der stilles vilkår om, at håndtering af brændstof skal foregå sådan, at der ikke opstår risiko for forurening af jord og grundvand.

Der er ingen kemikalier på ejendommen.

For at forebygge spild og forurening som følge af oplag af olie og evt. kemikalier, stilles der vilkår til opbevaring og bortskaffelse.

---

<sup>8</sup> Landbrugets byggeblad nr. 103.09-05 om Udenomsfaciliteter – udsprinkling af ensilagesaft og restvand.

Vedrørende affald oplyser ansøger, at affald bortskaffes i henhold til kommunens regulativ. For erhverv betyder dette, at affaldsfraktioner fremover sorteres på ejendommen, og bortskaffes sorteret.

Der vil ikke komme store mængder affald fra ejendommen, men der bliver aftale med renovatør, som vil afhente fraktioner fra ejendommen efter behov.

Opbevaring og afhentning af selvdøde og aflivede dyr reguleres af "Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr"<sup>9</sup>.

Vejen Kommune gør opmærksom på, at bortskaffelse af affald fra ejendommen skal ske i overensstemmelse med Regulativ for Erhvervsaffald og Affaldsbekendtgørelsen.

Vejen Kommune vurderer, at håndtering af affald sker på forsvarlig vis, og der stilles ikke skærpede vilkår.

## **Risici**

Ansøgningens redegørelse for begrænsning af gene/forurening ved eventuelle uheld er behandlet herunder.

*Ansøger oplyser (kursiv), at der sjældent forekommer driftsforstyrrelser, som vil kunne medføre forøget forurening. De alvorligste uheld på landbrugsejendomme forekommer i forbindelse med udslip af gylle, olier, rengøringsmidler ved strømsvigt eller ved brand.*

### Minimering af forurening:

*Gylle: Ved håndtering af gylle er der altid en potentiel risiko for forurening. For at undgå uheld sker gyllepumpning under opsyn. Af andet der minimerer risikoen for uheld kan nævnes at gylletanken er placeret så bakkemanøvre i forbindelse med afhentning af gylle ikke er nødvendigt.*

*Brand: På ejendommen er der pulverslukker til mindre brande. Ved større brand tilkaldes brandvæsnet.*

*Strømsvigt: Ved strømsvigt har ejer egen nødgenerator.*

*Olieudslip: Hvor der håndteres olie og diesel vil der være potentiel risiko for forurening. For at minimerer risikoen for spild sker påfyldning af diesel altid under opsyn. Eventuelt spild opsamles med sugende materiale (savsmuld), som findes i nærheden. Diesel opbevares i maskinhus. Der vil ikke opbevares spildolie/oliefiltre på ejendommen i fremtiden.*

*Kemikalier: ingen opbevaring på ejendommen.*

*Medicin: Der opbevares aflukke på kontoret.*

### Minimering af gene:

*Der bliver i forbindelse med miljøansøgningen udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen og planen vil løbende blive revideret. Beredskabsplan vil blive fulgt i forbindelse med uheld.*

---

<sup>9</sup> Fødevareministeriet, Bek. nr. 558 af 01.06.2011.



*Det vurderes, at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af uheld, ved at der er en procedure for hvad der skal gøres i tilfælde af uheld og for at mindske risikoen for uheld.*

For at imødegå uheld og begrænse eventuelle følger for omgivelserne, stilles der vilkår om udarbejdelse af beredskabsplan for husdyrbruget.

Vejen Kommune vurderer herefter, at risici er minimeret, og med udarbejdelse af beredskabsplanen sikres begrænsning af følgevirkninger af eventuelle uheld.

### **Alternative muligheder**

*Ansøger oplyser (kursiv), at det ansøgte projekt er valgt, idet den giver den optimale løsning indenfor de eksisterende fysiske og økonomiske rammer, som landmanden har til rådighed. Dette projekt omfatter udelukkende en godkendelse af de eksisterende rammer. Der har derfor ikke været overvejelser omkring anvendelsen af ny teknologi, byggeri eller placering af nye stalde.*

*De alternative løsninger der foreligger, er som at fortsætte som hidtil, eller bygge gyllebeholdere og stalde med anden placering. De nye stalde og gyllebeholdere er placeret så ejendommen kan drives optimalt i forhold til transport, mindske risiko for smittespredning, ko-trafik og håndtering af gylle.*

*Ved ophør af produktionen fra ejers side vil produktionen formentlig blive fortsat af en ny ejer. Hvis produktionen ophører, vil gødnings- og foderanlæg blive tømt og rengjort. Farligt affald, olie og kemikalier vil blive fjernet efter gældende regler.*

## **Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak**

Før der meddeles tilladelse eller godkendelse af husdyrbrug efter § 16 i Husdyrbrugloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område og Bilag IV-arter væsentligt, jf. Habitatbekendtgørelsen<sup>10</sup>. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger under hensyntagen til bevaringsmålsætningen for de pågældende områder. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde (dvs. de arter og naturtyper, området er udpeget for at beskytte), kan der ikke meddeles tilladelse eller godkendelse til det ansøgte, jf. "Waddenzee-dommen"<sup>11</sup>.

Påvirkninger vurderes fra ejendommens anlæg op til Natura 2000-områder og på såkaldte kategori 1, 2 og 3 naturområder.

Det er fastsat i Husdyrbrugloven, at et husdyranlæg ikke må etableres, udvides eller ændres, hvis det ligger mindre end 10 m fra kategori 1 eller 2 naturområder. Derudover er der krav til maksimal tilladt ammoniakdeposition på naturområder i kategori 1 og 2 samt et generelt beskyttelsesniveau for kategori 3 naturområder.

---

<sup>10</sup> Habitatbekendtgørelsen, Bek. nr. 1595 af 06.12.2018.

<sup>11</sup> Waddenzee-dommen fra EF-Domstolen, sag nr. C-127/02

### Påvirkning af kategori 1 naturområder

For naturområder i kategori 1 (ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000-områder) gælder, at totalbelastningen i naturområdet ikke må overskride fastlagte beskyttelsesniveauer, som afhænger af antallet af øvrige husdyrbrug, som har en ammoniakemission mellem 150 kg N og 5.000 kg N indenfor 2.500 m fra naturarealet.

Der er ingen kategori 1 natur i nærheden af ejendommen. Nærmeste Natura 2000-område er nr. 87 (habitatområde nr. 76) – Nørrebæk ved Tvilho - mere end 4,5 km sydvest for anlægget. På grund af afstanden vurderer Vejen Kommune, at der ikke sker nogen væsentlig påvirkning af naturtypen, og der er ikke behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse ammoniakdepositionen på naturtypen. Beregninger af kvælstofdepositionen på de ammoniakfølsomme naturtyper i området viser, at beskyttelsesniveauet er overholdt.

Der sker således ikke nogen væsentlig påvirkning af naturtyperne, og Vejen Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse ammoniakdepositionen på naturtyperne.

### Påvirkning af kategori 2 naturområder

For naturområder i kategori 2 (§ 7 arealer udenfor Natura 2000-områder) gælder, at totalbelastningen i naturområderne ikke må overskride 1,0 kg N/ha/år. § 7 arealer er højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha.

Nedenstående figur og tabel viser de kategori 2 naturområder, der påvirkes med ammoniak fra husdyrbruget.



Figur 5. Kategori 2 naturområder ved anlægget.

Nr.	Naturtype	Afstand fra anlæg	Totalbelastning (kg N/ha/år)
1	Hede (§7)	2.500 m nord for anlægget	0,1
2	Overdrev (§7)	1.870 m vest for anlægget	0,1
3	Overdrev (§7)	2.750 m øst for anlægget	0,1

Tabel 9. Beskyttede kategori 2 naturområder.

For naturarealerne 1, 2 og 3 er totaldepositionen beregnet til 0,1 kg N/ha/år i alle tre tilfælde, og det fastsatte beskyttelsesniveau er overholdt.

Der sker således ikke nogen væsentlig påvirkning af naturtyperne, og Vejen Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse ammoniakdepositionen på naturtyperne.

### Påvirkning af kategori 3 naturområder

Kommunen skal jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen foretage en konkret vurdering af, om der forekommer andre naturarealer end ovennævnte ammoniakfølsomme naturtyper i kategori 1 og 2, som kan blive påvirket af ammoniakfordampningen fra ejendommens anlæg. Disse benævnes kategori 3 naturområder.

For naturområder i kategori 3 gælder, at kommunen skal tillade merdepositioner på 1,0 kg N/ha/år på naturtyperne. Kommunen kan efter en konkret vurdering tillade merdepositioner på mere end 1,0 kg N/ha/år. Kategori 3 natur er ammoniakfølsomme skove samt § 3 beskyttede heder, mose og overdrev, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2 natur.

Derudover fremgår det af § 3 i Naturbeskyttelsesloven<sup>12</sup>, at der ikke må foretages en ændring i tilstanden af søer (>100 m<sup>2</sup>), vandløb, heder, ferske enge, strandenge, overdrev, moser og lignende.

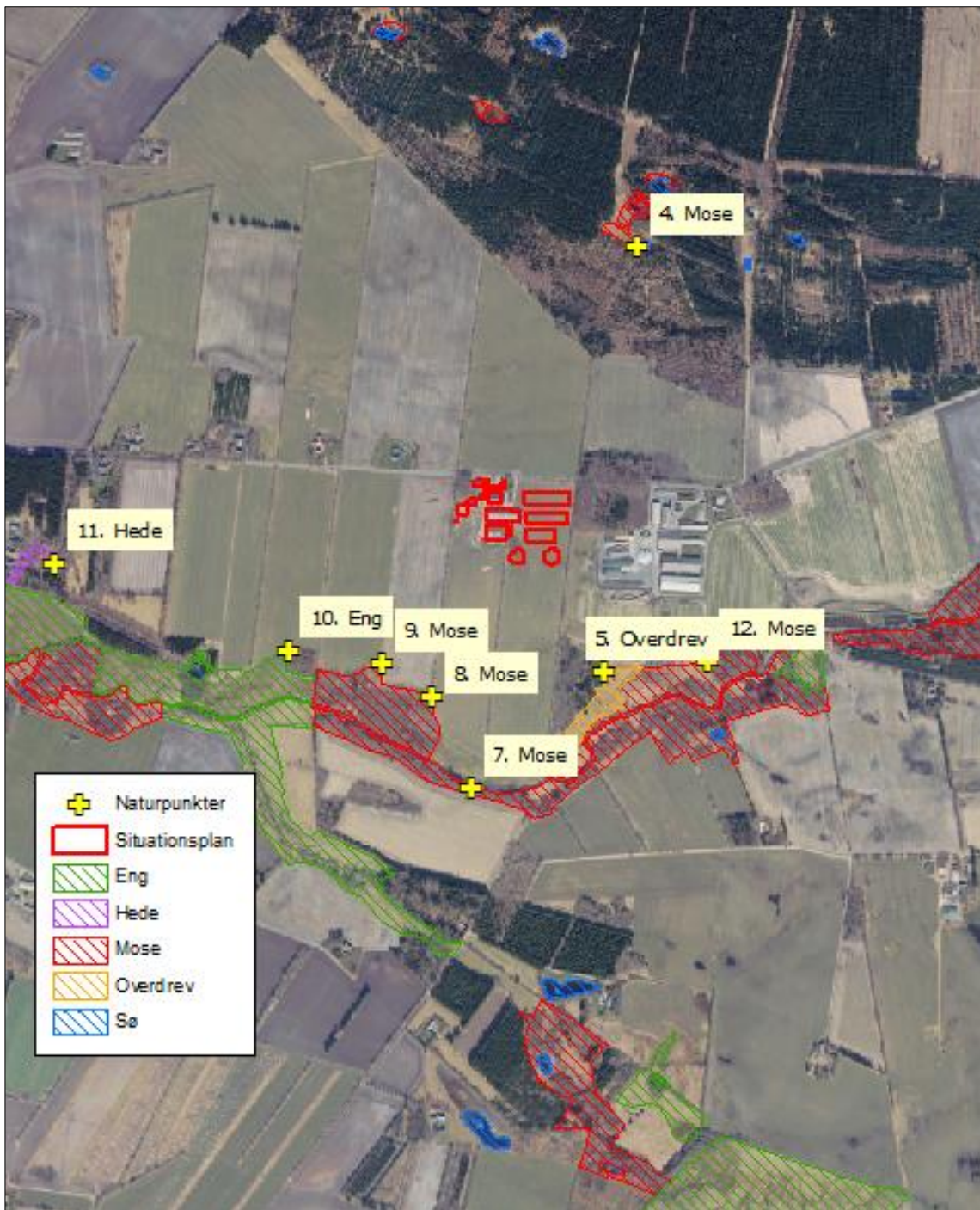
Naturtyperne er vist i nedenstående tabel og figur.

Nr.	Naturtype	Merbelastning (kg N/ha/år)
4	Mose	0,4
5	Overdrev	0,5
6	Mose	0,3
7	Mose	0,2
8	Mose	0,4
9	Mose	0,4
10	Eng	0,3
11	Hede	0,1
12	Mose	0,6

Tabel 10. Beskyttede kategori 3 og § 3 naturområder

<sup>12</sup> Naturbeskyttelsesloven, LBK nr. 240 af 13/03/2019.





Figur 6. Kort over kategori 3 samt § 3 natur ved anlægget.

Merbelastningen til områderne er beregnet til at ligge mellem 0,1 kg N/ha/år og 0,6 kg N/ha/år og ligger under beskyttelsesniveauet på 1,0 kg N/ha/år i merbelastning.

Der er ikke foretaget beregninger af ammoniakdeposition til øvrige naturarealer, da Vejen Kommune vurderer, at naturarealer, der ligger længere væk end de i tabellen nævnte naturarealer, ikke vil blive belastet med over 1,0 kg N/ha/år.

Der sker således ikke nogen væsentlig påvirkning af naturtyperne, og Vejen Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse ammoniakdepositionen på naturtyperne.

Der er registreret enkelte søer i nærheden af anlægget (se ovenstående figur). Det vurderes, at den primære risiko for næringsstofpåvirkning af søerne er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra de omkringliggende arealer, mens påvirkningen fra luftbåren ammoniak ikke vil være af betydning. Vejen Kommune vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille skærpede vilkår til ammoniakreduktionen i forbindelse med påvirkning af søerne.

#### **Bilag IV-arter, artsfredninger og rødlistearter**

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring landbrugsejendomme. På baggrund af rapport fra DMU<sup>13</sup> samt Vejen Kommunes øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der kan være vandflagermus, sydflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander, løgfrø og spidssnudet frø. Heraf er vandflagermus, odder og løgfrø omfattet af den danske rødliste som sårbare.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter, som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg, men det kan ikke udelukkes, at én eller flere arter kan raste eller yngle i området.

De resterende bilag IV-arter opholder sig ikke på ejendommen, men i det åbne land, derfor er de ikke beskrevet yderligere.

Vejen Kommune har ikke kendskab til andre registreringer af planter og dyr, som er omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistes i nærheden af husdyrbrugets anlæg, men en række af arterne vil med stor sandsynlighed forekomme i området.

Under forudsætning af, at eventuelle stillede vilkår i afsnittene "Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak" overholdes, vurderer Vejen Kommune, at driften af ejendommen ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger eller fældes store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter.

I henhold til Habitatbekendtgørelsens § 11<sup>14</sup> og de stillede vilkår, vurderer Vejen Kommune, at udvidelsen ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

---

<sup>13</sup> Faglig rapport nr. 635 og nr. 322 fra Danmarks Miljøundersøgelser.

<sup>14</sup> Bek. nr. 1595 af 06.12.2018, "Udpegning og administration af internationale beskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter".

### 3 Lovformalia m.m.

Del 3 omhandler forhold omkring høring og offentliggørelse samt varighed, restbeskyttelse, udnyttelse og ophør af bedriften.

#### Oplysninger om ejendom og husdyrbrug

Ejendomsnummer	5750093570
Matrikelnummer	1fz m.fl., Hovborg By, Lindknud
CVR	31454107
Ejendommens ejer	Morten Dalby Jensen
Husdyrbrugets ejer	Morten Dalby Jensen
Husdyrbrugets kontaktperson	Morten Dalby Jensen

#### Forudgående inddragelse af offentligheden

Inddragelse af offentligheden er sket ved annoncering på kommunens hjemmeside den 26. januar 2023.

Der er ikke kommet henvendelser fra øvrige borgere eller interesseorganisationer i denne sag.

#### Høring af udkast

Udkastet til afgørelsen har været sendt i høring i 30 dage fra den 7. februar 2023 til den 10. marts 2023 hos ansøger og konsulent.

Orientering om udkast til afgørelsen er sendt til alle borgere, der er part i sagen, herunder naboer indenfor afstandskravet til byzone på 793 m. Udkastet eftersendes ved henvendelse herom. Afstandskravet til byzone anvendes, da beregnet konsekvenszone er kortere.

Vejen Kommune vurderer, at ændringen af husdyrbruget er af underordnet betydning for ejere af de driftsarealer (dvs. uden huse/bygninger), der grænser op til ejendommen. Derfor bliver der ikke gennemført høring af disse, jf. husdyrlovens § 56 stk. 2.

**Konsulent:** Rikke Ilsøe Mogensen, Vestjysk, [rim@vestjysk.dk](mailto:rim@vestjysk.dk)

#### Parter:

Vorbassevej 5	6682	Hovborg
Vorbassevej 9	6682	Hovborg
Østerbygårdvej 4	6682	Hovborg
Vorbassevej 11	6682	Hovborg
Vorbassevej 7	6682	Hovborg
Vorbassevej 3	6682	Hovborg
Holmeåvænget 58 (Vorbassevej 11)	6682	Hovborg
Vorbassevej 15	6683	Hovborg

## **Interessenter, der har anmodet om udkast:**

Ingen

## **Indkomne høringsbidrag og kommunens vurdering**

Der er ikke indkommet høringsbidrag i høringsperioden.

## **Offentliggørelse af afgørelse og orientering til modtagere**

Kommunens afgørelse er offentliggjort på kommunens hjemmeside tirsdag den 14. marts 2023.

Kopi af afgørelsen er sendt til parter og interessenter, der har anmodet om høringsudkast og haft kommentarer hertil samt organisationer og myndigheder, der fremgår af nedenstående liste.

Der kan klages over kommunens afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet senest den 11. april 2023 jf. vedlagte klagevejledning (bilag 1).

### **Kopimodtagere af afgørelsen**

Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Vest, [trvest@stps.dk](mailto:trvest@stps.dk)

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsted [post@sportsfiskerforbundet.dk](mailto:post@sportsfiskerforbundet.dk)

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia [mail@dkfisk.dk](mailto:mail@dkfisk.dk)

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Formand Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup [nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk](mailto:nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø [dnvejen-sager@dn.dk](mailto:dnvejen-sager@dn.dk)

Rådet for Grøn Omstilling, Blegdamsvej 4B, 2200 København N [husdyr@rgo.dk](mailto:husdyr@rgo.dk)

Friluftsrådet, Scandiagade 13, DK-2450 København SV. Lokalafdeling: Friluftsrådet for Trekantområdet, att. Bent Holgersen, Hvedevænget 30, 6600 Vejen, [holgersen@vejen-net.dk](mailto:holgersen@vejen-net.dk)

Dansk Ornitologisk forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, lokalkontoret [vejen@dof.dk](mailto:vejen@dof.dk)

Museet på Sønderkov, [post@sonderskov.dk](mailto:post@sonderskov.dk)

## **Udnyttelse af afgørelse**

Afgørelsen er blandt andet givet på vilkår, der regulerer de landskabelige værdier (vilkår nr. 3, 4 og 5). Derfor må den først udnyttes efter klagefristens udløb jf. Husdyrbrugloven. En eventuel klage har derefter opsættende virkning, og du kan først udnytte godkendelsen, når klagenævnet har truffet endelig afgørelse i sagen.

## Godkendelsens varighed, retsbeskyttelse og revurdering

I Husdyrbrugloven gives der 6 års udnyttelsesfrist.

Efter den fastsatte udnyttelsesfrist gælder det, at hvis miljøgodkendelsen ikke udnyttes (helt eller delvist) i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år (kontinuitetsprincippet).

Produktionsarealet er udnyttet, når 25 % af arealet er driftsmæssigt udnyttet, dvs. at der går mindst 50 % af det mulige antal dyr inden for rammerne af dyrevelfærdskravene.

Med denne afgørelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dette betyder, at vilkårene inden for denne periode kun kan ændres, hvis der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses da afgørelsen blev meddelt, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund. Der henvises til reglerne i Husdyrbrugloven.

## Husdyrbrugets ophør

Vejen Kommune stiller vilkår om, oprydning og bortskaffelse af affald ved ophør af bedriften. Herunder at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, dvs. alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og ejendommen skal fremgå i miljømæssig god stand.

Ved eventuelt ophør af produktionen, vil der efter Vejen Kommunes opfattelse ikke ske en væsentlig indvirkning på miljøet fra produktionsanlægget hvis:

- Staldanlæg samt husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt.
- Miljøfarligt affald bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler.



## Øvrige forhold

### **Byggeri, vandindvinding og spildevandsafledning**

Projektet indeholder byggeri eller bygningsændringer, og der skal derfor indsendes byggeansøgning til Vejen Kommune via [www.bygogmiljoe.dk](http://www.bygogmiljoe.dk).

Ejer skal selv sikre, at nybyggeri og ændret bygningsanvendelse bliver registreret i BBR. BBR-afdelingen kan evt. kontaktes på [bbr@vejen.dk](mailto:bbr@vejen.dk).

Såfremt der skal anvendes slagge under byggeriet, skal dette ansøges særskilt ved Vejen Kommune via [www.bygogmiljoe.dk](http://www.bygogmiljoe.dk) inden byggeriet iværksættes.

Da vandforbruget stiger, og der anvendes egen boring, skal der indsendes ansøgning om øget indvindingstilladelse til Vejen Kommune.

Særskilt tilladelse til udledning/nedsivning af overfladevand/tagvand skal indhentes hos Vejen Kommune inden der gives byggetilladelse.

Der kan være andre forhold, der skal søges om ved Vejen Kommune.

## Bilagsoversigt

1. Klagevejledning.

Bilag 1.

## **Klagevejledning, jf. "Husdyrbrugloven" nr. 520 af 01.05.2019.**

### **Hvilke afgørelser, tilladelser og miljøgodkendelser kan påklages**

Alle afgørelser, der er truffet af kommunen med hjemmel i "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" eller regler, der er fastsat med hjemmel i loven, kan jf. § 76 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

### **Hvem kan klage**

Klageberettiget er enhver med væsentlig interesse i sagens udfald, miljøministeren samt visse landsdækkende organisationer, jf. §§ 84-87.

### **Til hvem skal der klages**

Der skal klages via den elektroniske klageportal. Se vejledning på [www.naevneneshus.dk](http://www.naevneneshus.dk). Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

### **Klagefrist**

Klagen skal være indgivet senest 4 uger efter, at afgørelsen, tilladelsen eller miljøgodkendelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort f.eks. ved annoncering, regnes klagefristen fra bekendtgørelsen, jf. § 79. En klage anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for Vejen Kommune i Klageportalen.

### **Gebyr**

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr. Gebyret er på 900 kr. for private og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016 niveau, gebyret indeksreguleres hvert år). Gebyret betales enten direkte med betalingskort eller der sendes en opkrævning. Miljø- og Fødevareklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på nævnets hjemmeside ([www.naevneneshus.dk](http://www.naevneneshus.dk)). Gebyret tilbagebetales, hvis den, der klager, får helt eller delvis medhold i klagen.

### **Domstolsprøvelse**

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort, jf. § 90.

### **Opsættende virkning**

En klage over en afgørelse har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte tilladelsen eller miljøgodkendelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Tilladelsen/godkendelsen må ikke udnyttes, hvis den indeholder placering af driftsbygninger væk fra de øvrige driftsbygninger, jf. § 81. Dette vil være angivet i afgørelsen. Udnyttelse af en tilladelse eller miljøgodkendelse kan kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i tilladelsen eller miljøgodkendelse.

